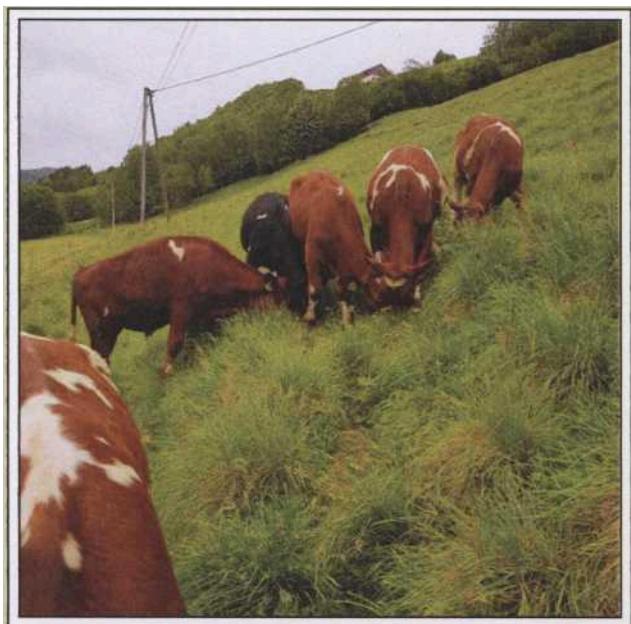

Vi må henge sammen, ellers blir vi hengt en for en.

ÅRSMØTET 2026

HEDMARK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Mat fra lokale ressurser!
Norsk mat i all æve!

Jordbruk er bruk av jord til matproduksjon

Hedmark Bonde- og Småbrukarlag

Årsmelding for 2025

Innledning

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har fått mange nye medlemmer det siste året og er nå oppe i over 7500. I Hedmark er vi ved årsskiftet oppe i 587 medlemmer.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har vært et konstant bondeopprør gjennom mange tiår og har forsterket denne innsatsen gjennom et tydeligere nærvær, tydeligere og høyere stemmer og flere allianser med ulike organisasjoner.

Vår lokale veteran og ildsjel Ståle Støen, fra Folldal, gikk ut av styret i Norsk Bonde- og Småbrukarlag etter landsmøtet 2025. Marianne Lunåsmo fra Tynset ble valgt til politisk nestleder i samme møte og er fortsatt vår viktigste og nærmeste kanal for kontakt med sentralstyret. Hedmarks fadder i sentralstyret er Sven Martin Håland.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal lede kampen for rettferd for bonden og vil ha avgjørende betydning for norsk matforsynings framtid. Vi skal vokse som organisasjon og jeg er lykkelig over å få denne muligheten, sa Tor Jakob Solberg da han tiltrådte som leder i NBS. Det er et mål som styret i Hedmark Bonde- og Småbrukarlag gir sin fulle tilslutning til!

For rekruttering er økonomien særlig viktig. Utfordringene er mange, men vi må ikke glemme at vi som bønder har mange fine dager også. Det ser også ut til at flere unge kjøper gård eller har planer om ei framtid i matproduksjonen. Landbruksfagskolene har stor søkning. Medlemstall i laga rundt om i Norge peker oppover. Det må bety at flere tenker at mat er viktig! Det gleder vi oss over!

Fylkesstyret i Hedmark Bonde- og Småbrukarlag meldingsåret bestått av:

Grim Jardar Aasgård, leder
Toril Mellum, organisatorisk nestleder
Rasmus W. Kristensen, politisk nestleder
Arne Erik Våge, styremedlem
Per Lindholt, styremedlem

Leder og de to nestlederne utgjør styrets arbeidsutvalg.

1. varamedlem, Øystein Elgevasslien er fast møtende i styret
2. varamedlem, Jens Erik Furulund
3. varamedlem, Leif Huse

Grim Jardar Aasgård fra Vingelen fikk ny tillit som leder i mars 2025. Styret konstituerer seg selv og valgte Rasmus Kristensen fra Sollia til politisk nestleder og Toril Mellum fra Løten til organisatorisk nestleder. Første varamedlem Øystein Elgevasslien fra Folldal har møtt i en del av styrets nettmøter.

Hvem er styremedlemmene?

Grim Jardar Aasgård. Leder i Hedmark Bonde- og Småbrukarlag. Mjølkebonde, sæterbruker og fotosyntesefantast i Vingelen, lokallagsleder i Tynset og Tolga BS i mange år. Engasjert i å få til nødvendig endring i jordbrukspolitikken og jamstilling basert på nytt tallgrunnlag.

Toril Mellum. Leder i Løten BS i ei årrekke.

Organisatorisk nestleder. Hun var drivkrafta i å samle medlemmer i Elverum til ny driv i Elverum Bonde- og Småbrukarlag høsten 2025 og startet på samme jobb med Åmot BS rett etter Elverum var gjenetablert. Jobbet for HBS med utdanningsløpet for agronom og avløseropplæringen.

Rasmus W. Kristensen, Sollia i Stor-Elvdal. Driver med mjølkegeit, lokalmatsalg, tømring. Talte på 1. mai-markeringa i Folldal. Rasmus er leder i Stor-Elvdal Bonde- og Småbrukarlag og politisk nestleder i Hedmark Bonde- og Småbrukarlag. Hans hovedagenda er en rettferdig landbrukspolitik og viktigheten av levende bygder. Sitter i NBS' småfêutvalg og satt i NBS' valgnemnd 2025.

Per Helge Lindholt, Vang. Har drevet med sau med og kønn. Lang fartstid i NBS og HBS og som leder og styremedlem i HBS. Driver LED sau - forvaltning av sauflukken. Holder tak i HBS' nettside under NBS, Økonomi, regnskapsføring og regnskapsframstilling for årsmøtet og i fylkeslagets rovviltarbeid. Deltar i Jordvernalliansen Innlandet og Hedmark landbruksselskap på vegne av Hedmark BS.

Arne Erik Våge, Vang. Driver med kønn, lærer på Jønsberg i plantedyrking. Opptatt av naturbruksutdanning, sjølforsyning og jordvern. Skrev HBS' høringsuttalelse til omlegginga av jordbruksutdanninga og uttalelse til saken der fylkeskommunen vedtok å legge ned en rekke videregående skoler. Deltatt på studiesirkel om jordbruksforhandlingene og foran jordbruksforhandlingene. Deltatt på årsmøte i Vang BS, Hedmark BS. Skrevet høringsinnspill med Oppland BS om skolestrukturen i innlandet.

Kvinne- og likestillingsutvalget

Styret ser mange perspektiver det kan være nødvendig at et slikt utvalg arbeider med bl.a. velferdsordninger, fysisk og psykisk helse, rekruttering på like vilkår.

Styret skal i fellesskap arbeide med kvinne- og likestillingsspørsmål. I dette arbeidet kan styret knytte til seg ønskede ressurspersoner.

Valgkomité

Valgkomitéen har bestått av leder Tore Grue - Os, Helen Davey - Våler og Ståle Støen, Folldal. Varamedlemmer er Julie Skogsrud Jordet - Tolga, Øyvind Froknestad - Løten og Sigmund Kveberg Paaske - Alvdal. Valgkomitéen velges for tre år og med best mulig geografisk fordeling. Lengstsittende medlem, Tore Grue er leder.

Styrets oppnevninger:

Rovviltutvalg

Styret oppnevnte i april Per Lindholt og Ståle Støen til HBS' rovviltutvalg. Utvalget knytter til seg andre ressurspersoner når de ser behovet for det. Per Lindholt representerer HBS i NBS' fylkeskontaktforum. Følger med på rovviltnemndenes virksomhet.

Partnerskap landbruk

er en strategi- og utviklingsarena for landbruket i innlandet og består av fagлага, fylkeskommunen, statsforvalteren, skogлага og Innovasjon Norge. Grim Jardar Aasgård har vært styrets utsending til Partnerskap landbruk og i Partnerskap arbeidsgruppe.

Partnerskapet jobber blant annet med:

regionale føringer for investeringsmidlene i landbruket
innspill til jordbruksforhandlinger
større nasjonale og regionale satsinger innen jord og skog
internasjonale samarbeidsprosjekter
utforming og innspill til planer og strategier

Landbrukssamvirke innlandet

Fylkessekretær Ingar Elgevasslien er oppnevnt til medlem i Landbrukssamvirke innlandet og til styringsgruppa for landbrukshelga. Regionale Landbrukssamvirker skal jobbe for å fremme landbrukets felles interesser i ulike regioner. De skal også bidra til å styrke samhandlingen mellom medlemsbedriftene i Norsk Landbrukssamvirke. Landbrukssamvirke Innlandet består av tillitsvalgte og samvirkebedrifter i Innlandet fylke. Hver av Norsk Landbrukssamvirkes medlemsbedrifter, samt Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, har hver sin representant tilknyttet. Sammen skal de vedta hvilke samhandlingsoppgaver ordningen skal fokusere på for sin region. Aktivitetsplan vedtas av Landbrukssamvirke innlandet på årlig møte.

Hedmark landbruksselskap

Arne Erik Våge og Jens Erik Furulund er oppnevnt til medlemmer i Hedmark landbruksselskaps representantskap. Leif Huse er vararepresentant. Per Lindholt er oppnevnt til arbeidsutvalget i Hedmark landbruksselskap. Hedmark landbruksselskap støttet Solliamøtet i julu med kr 30 000,-. Møtet er omtalt seinere.

Jordvernalliansen innlandet

Utsending til Jordvernalliansen innlandet er Per Lindholt. Jordvernalliansen i Innlandet startet som Jordvernalliansen i Hedmark vinteren 2016 og er en svært brei, partipolitisk uavhengig allianse som arbeider for et bedre jordvern i Innlandet. Politiske partier kan ikke være med.

Disse organisasjonene inngår i alliansen på fylkesnivå eller regionalt:

- Naturvernforbundet i Innlandet
- Innlandet Bondelag
- LO Innlandet
- Innlandet Natur og Ungdom
- Kokkenes Mesterlaug HedOpp
- Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund i Hedmark
- Bonde- og Småbrukarlaget (Hedmark og Oppland)
- Bygdekvinnelaget (Hedmark og Oppland)
- Internasjonal kvinneliga for fred og frihet avdeling Innlandet
- Bygdeungdomslaget (Hedmark og Oppland)
- Norges Miljøvernforbund region Østlandet

Fadderordninga i HBS 2025

Fadderne skal følge opp sine lokallag med støtte og hjelp til aktivitet, årsmøter, medlemsoppfølging m.m.

Arne Erik Våge: Løten, Vang, Ottestad.

Rasmus Kristensen: Trysil, Engerdal, Stor-Elvdal. Rendalen,

Toril Mellum: Elverum, Åmot, Glåmdalen.

Grim Jardar Aasgård: Tolga og Tynset, Os, Alvdal, Folldal.

Per Lindholt: Ringsaker, Vallset og Romedal.

ORGANISASJONSARBEID

Sekretær. Ingar Elgevasslien, Folldal er ansatt som sekretær i inntil 20% stilling med kontor på Dalholen i Folldal. Det betyr om lag en dag i uka. Lokallaga kan her få hjelp til ymse saker og fylkesstyret oppfordrer lokallaga og medlemmene til å ta kontakt.

Medlemmer. Norsk Bonde- og Småbrukarlag har 587 medlemmer i Hedmark ved utgangen av året. En netto økning fra 564 ved utgangen av 2024. Noen melder seg inn, noen få melder seg ut, men de aller fleste i avgang er ubetalte medlemskap som slettes. Fylkessekretær har elektronisk tilgang til medlemsregisteret som oppdateres fortløpende. Det kan sendes purring, ny faktura, epost eller SMS direkte fra systemet. En veldig framgang som medlemmene først og fremst merker som økt antall henvendelser pr. tekstmelding og epost og bedre informasjonsflyt fra fylkesstyret. Lokallagsledere som ønsker det kan få tilgang for sine lag.

Styrearbeid. Styret har holdt 6 nettmøter og behandlet 49 saker i 2025. Det er behandlet uttalelser, organisatoriske- og politiske saker.

Lokallag i Hedmark

Navn	Leder
Alvdal Bonde- og Småbrukarlag.	Sigmund Kveberg Paaske
Elverum Bonde og Småbrukarlag.	Kjell Morten Eggen
Folldal Bonde- og Småbrukarlag.	Ingar Elgevasslien
Glåmdalen Bonde- og Småbrukarlag.	Jørn Terje Dragly
Ottestad Bonde- og Småbrukarlag.	Børe Vold
Furnes Bonde- og Småbrukarlag.	Ole H. Gjørslie
Vang Bonde- og Småbrukarlag.	Jasper Kroon
Vallset og Romedal Bonde- og Småbrukarlag.	Jens Erik Furulund
Løten Bonde- og Småbrukarlag.	Stine Øien Solbakken
Nordre Ringsaker Bonde- og Småbrukarlag.	Oddbjørn Pedersen
Veldre Bonde- og Småbrukarlag.	Tor Egil Vesterbakk
Stor Elvdal Bonde- og Småbrukarlag.	Rasmus Wermuth Kristensen
Tolga og Rynset Bonde- og Småbrukarlag.	Josten Utstumo
Os Bonde- og Småbrukarlag.	Tore Grue
Åmot Bonde- og Småbrukarlag.	Sigurd Vestad

Kontaktopplysninger på nettsida: smabrukarlaget.no/hedmark

Jordbruksforhandlingene 2025. Styrets innspill.

I Hurdalsplattformen ligger det inne mål om inntektsmessig jamstilling, økt sjølforsyning av mat på minst 50% produsert på norske ressurser. Imidlertid er det få grep i gjennomført landbrukspolitik i regjeringsperioden som trekker i retning av økt sjølforsyning og økt inntekt for jordbruket.

Regjeringen har flagget ganske høgt at de skal øke selvforsyningen til minst 50%, men det de gjør fører ikke til noen økning. Jordbruksoppgjøret har så langt blitt til over samme lest som tidligere, men 2024 ga et tilskudd til å tette inntektsgapet mellom bønder og andre.

For å øke sjølforsyningen må vi bruke de ressurser vi har nok av, og ikke bygge ned de vi har for lite av. Vi må stoppe import som konkurrerer ut Norske råvarer på pris. Vi må bruke norske råvarer der det er mulig. Dette kan dessverre ikke skje uten at det går ut over noe og noen. Her må regjeringen hjelpe til slik at ingen lider som følge av endringene. Det er tross alt landbrukspolitikken som har satt oss i den situasjonen vi er i.

Erkjennelse:

- Norge har lite dyrka jord som er godt egnet til matkorn. Ganske mye av denne jorda brukes likevel til dyrking av kraftfor til dyr.
- Vi importerer fôr fra fattige land for å føre kraftfôrspisende dyr
- Vi importerer også mat vi kunne produsert selv..
- Selv om det er agronomisk fornuftig å ha husdyr i kornområder, er det likevel ikke den mest ressursmessig fornuftige bruken av kornjord siden den er en knapphet.

Hva kan gjøres for å forbedre dette:

- Vi kan bruke mer norsk korn til menneskemat. Det er fullt mulig å bake brød av hvetet og rug med litt lavere proteininnhold, litt lavere hektolitervekt, og litt lavere falltall. Det meste kan oppnås ved at for lav verdi i en av kriteriene kan oppveies av høg i en annen. Ved blanding vil snittet være bra nok.
- Det kan ikke være import av helt eller delvis ferdige bakevarer.
- Bygg og havre kan brukes til menneskemat i langt større grad enn vi gjør i dag. Bygg kan erstatte importert ris, som er en knapphet i mange land, delvis grunnet eksport.
- Vi kan ikke importere soya til dyrefor, det er det samme som å fore med regnskog.
- Kjøttproduksjon skal foregå på de ressurser vi har nok av, beitegras, og gras i distrikter der kornproduksjon ikke er mulig. For å oppnå dette, kan vi ikke bruke penger på å nedskrive kornprisen til produksjon av kraftfor. Kraftfôr kjøtt vil da måtte bli langt dyrere, og forbruket vil gå i retning beitekjøtt.
- Vi kan ikke forholde oss til de internasjonale kostholdsrådene. Vi har i det siste fått bekreftet at dette ikke er kostholdsråd, men eksportråd. Dem som kommer med disse rådene ser til eget lands ønske om å eksportere produkter. Det er med andre ord penger, og ikke helse som styrer dette. Det er årsaken til at det skifter så mye fra gang til gang.
- Områder i utmarka med godt og meget godt beite må få det samme vernet som matjorda
- Brakklegging av dyrka jord må opphøre og antall bruk i drift må øke.
- Sammen med inntektsopptrappinga må driveplikta håndheves strengere

- Generelt vil HBS benytte virkemidler som demper produksjonspresset og på den måten sikrer inntektene i næringa og samtidig holder markedet i balanse
- HBS avviser kvoteordning i saueholdet. Kvoteordning er det mest effektive virkemiddelet for å redusere antall bruk i drift, antall hender i arbeid og bruken av beiteressursene i utmarka
- HBS støtter forslaget om tak på tilskudd på hvert bruk
- HBS vil foreslå konsesjonsgrense på sau og ammeku for på den måten dempe produksjonspresset, hindre industrialisering av husdyrholdet og sikre landbruk over hele landet og dessuten at beitelaga har medlemmer
- HBS står hardt på at driftsøkonomien må bli på et nivå som avløser statens byråkratiske detaljregulering gjennom IBU ved nybygg og opprusting av driftsbygninger
- Ethvert nytt bygningsmessig og driftsmessig pålegg knytta til antatt bedra dyrevelferd må kostnadsberegnes og kompenseres

NBS må utforme krava i jordbruksoppgjøret slik at matberedskapen bedres og sjølforsyningen øker. Det kan brukes i argumentasjonen ovenfor staten at dette fremmer deres lovede politiske målsetting.

MØTER OG MENINGER

Videregående skoler.

Innenfor videregående utdanning er det en strukturendring på gang. Fra et 3-årig skoleløp for å bli agronom, legges det opp til en alternativ løsning som er 2 år på skole og 2 år i lære slik det er i andre yrkesrettede fag.

Det var først en høring om denne strukturendringen i 2023 der Hedmark BS sendte inn et høringssvar der det ble uttrykt stor skepsis til 2+2 forslaget. I februar 2026 er det høringsfrist for innholdet i læreplanene.

Den nye 2+2 modellen vil bety at bondegården må godkjennes som lærebedrift og at bonden får et opplæringsansvar. Det er reist bekymring om det er mulig å framskaffe nok lærebedrifter og om det er nok bønder som ser seg i stand til å ta på seg opplæringsansvar fram mot fullført fagbrev. Det er også bekymring om denne modellen vil sikre tilstrekkelig bredde i det praktiske opplæringstilbudet. Det er vist til at det 3-årige agronomløpet ga en større bredde i den teoretiske opplæringa og en bedre forberedelse til livet som bonde med tanke på økonomiske og driftsmessige oppgaver.

Våren 2025 tok Innlandet fylkeskommune kontakt med landbruksnæringa for å se på opplæringstilbudet for avløsere i landbruket. Det ble iverksatt et forprosjekt for å se på hva som fantes av opplæringstilbud og hva som eventuelt var behovet. NBS både i Hedmark og Oppland deltok i prosjektarbeidet sammen med Innlandet Bondelag, Landbrukstjenester Øst/ Hedmarken/Nord-Østerdal og Gjøvik Avløserlag. En kartlegging avdekket at det finnes mange gode tilbud for avløsere, men det er ingen koordinerende struktur. Det er tilfeldig hvilke tilbud som finnes både med tanke på lokalisering, tilgjengelighet og innhold. Forprosjektet oppsummerte at det var stort behov for et organisert opplæringstilbud og anbefalte at dette burde samles og videreutvikles som et modulbasert opplegg og bli forankret i utdanningssystemet knyttet til en av de videregående skolene innenfor naturbruk. Storsteigen vgs var allerede i gang med å utvikle noe på dette, men på grunn av mangel på lærerressurser er dette skjøvet framover i tid.

Ærlige tall! Hof samfunnshus

Glåmdalen Bonde- og Småbrukarlag og bondelaga i regionen holdt åpent møte på Hof Grendehus med ca 55 deltakere den 27. januar. Flotte og dyktige foredragsholdere som engasjerte salen med gode temaer.

Så får vi håpe at det skjer endringer, slik at vi kan forholde oss til Ærlige Tall for fremtiden.

Tema for kvelden:

ÆRLIGE TALL, innsikt i Stortingsmelding nr. 11, avkastning på egenkapital, normering timetall, og andre faktorer i jordbruksforhandlingene våren 2025.

Forsvaret - Stabssjef i HV05 Joakim Meyer - Landbrukets rolle i Totalforsvaret
Arne Manger - Bondeopprøret (2021) Hva skjedde i kjølvannet?

Per Olaf Lundteigen - Beredskap og økonomisk jamstilling i jordbruket, De lange linjer frem til i dag.

Kjersti Rinde Omstedt - Mening Mat og Mot, Matberedskap som ble en folkebevegelse.
Landbrukstjenester øst - Hege Heier, Velferdsordningen i landbruket.

Solliamøtet på Atnbrua

Stort sommermøte gjennomført den 11. juli 2025 på Amperhaugen, Atnbrua med ca 150 møtende i tillegg til 15 arrangører. Æresmedlem i Hedmark Bonde- og Småbrukarlag, Jo Øvergaard ledet stødig fra stabburstrammen. Møtet kom til gjennom et samarbeid mellom vertskapet på Amperhaugen, landbrukets faglag i Alvdal, Folldal og Stor- Elvdal, NBS' fylkeslag i Hedmark og Oppland og Nord-Østerdal forsvarsforening. Hedmark landbrukselskap støttet arrangementet med et betydelig beløp.

Nå er det virkelig alvor! var parolen for møtet!

Arrangørene ønsket å sette fokus på:

Hvordan skal Stortingets mål om 50 prosent sjølforsyning nås?

Er 50 prosent sjølforsyning tilstrekkelig til å berge Norge med mat i ei krise?

Hvordan vil de politiske partiene løse denne utfordringa?

Er det bare landbruket som skal ta jobben eller skal hele samfunnet bidra?

Troms fylke er 7 prosent sjølberga med mat. Det blir problemer i store deler av Norge om forsyningslinjer skulle svikte!

Tidligere forsvarsjef Harald Sunde gjennomgikk *Totalberedskapskommisjonen* sin rapport, beitegransker i NIBIO Yngve Rekdal lærte oss om beiteressursene, bygdemenneske Torkild Skau ga gode råd om egenberedskap, Mening, Mat, Mot Edel Urstad ga innblikk i arbeid og motivasjon, stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen var som alltid sterk og klar og LO Nord-Østerdal holdt en støttende appell. Landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen meldte avbud, men Even Eriksen (AP) fra Trysil stilte. Han er stortingsrepresentant og tidligere statssekretær i Justis- og beredskapsdepartementet. Alle fylkespartier var invitert for å møte potensielle velgere med stand. Ellen Marie Tangen og Hans Bondal fra Solliia Prestegård sørget for salg av nævamat. Dvs. skjørost, rømme og spekemat. Miro Van Vreckem i Elt bakeri sørget for godsaker fra bakeriet og kaffe. Norsk landbruksrådgiving holdt en stand med brannsikringsmateriell og enkle tiltak for beredskap for den enkelte.

Harald Sunde. Noen av deltakerne i hvilestilling på Amperhaugen

Alliansen Mat, Helse, Miljø

Den 19. mars var det duket for 30-års jubileum i alliansen Mat, Helse, Miljø!

Tolga og Tynset BS bidro med stand og info.

Det er 30 år siden Mat-Helse-Miljø-Alliansen startet det som skulle vise seg å bli begynnelsen på matregionen og lokalmatsuksessen i Nord-Østerdal og Røros. Mat-Helse-Miljø-Alliansen stod bak stiftinga av «Mat fra Fjellregionen» – det første lokale matmerket, som skulle sette Rørosregionen på verdenskartet. Dette var mer enn bare et merke – det var en erklæring om kvalitet, bærekraft og lokal identitet. Mat fra Fjellregionen ble senere til paraplyorganisasjonen Rørosmat. NBS-veteran Helge Christie er leder og drivkraft i alliansen. (tekst er lånt fra deres nettside)

Nøkkelpinsipper for organisasjonen har vært

- Forbrukermakt
- Økologisk produksjon
- Miljøbevissthet
- Lokaløkonomisk tenkning

Årsmøtet i HBS mars 2025 ble holdt på Klækken ved Hønefoss.

Årsmøtet i HBS mars 2025 ble holdt på Klækken hotell ved Hønefoss. Buskerud BS var teknisk arrangør denne gangen og det gode samarbeidet om felles årsmøtehelg er til glede og nytte for alle laga.

En stor del av programmet var viet til politikerdebatt om matforsyning, sjølforsyning og beredskap. Seinere fikk vi flere gode innspill om bondens helse.

Politikerpanelet fikk tildelt snipphuver fra NBS

16 årsmøtedeltakerne fra Hedmark

Møter i NBS.

NBS holder fylkesledermøter, kontaktmøter og representantskapsmøter. Fylkesleder og fylkessekretær deltar på disse både digitale og fysiske. Nyttige møter som fungerer som tovegs kommunikasjon mellom fylkesstyra og NBS-styret

Landsmøtet 2025

Landsmøtet ble holdt ved Gardermoen og var et fysisk møte i tradisjonell form.

19 hedmarkinger deltok. 14 av disse var utsendinger for lokallaga. Stine Øien Solbakken fra Løten deltok som ungdomsutsending med stemmerett, mens Iben W. Kristensen deltok som ungdomsutsending med observatørstatus og for Kvinneutvalget i NBS. Fylkeslaget betaler oppholdet for ungdomsutsendingene. Fylkesleder Grim Jardar Aasgård og fylkessekretær Ingar Elgevasslien og deltok på landsmøtet og fylkesledermøter, forsikringsamling o.a. i forkant.

"Hedmarksbenken" under landsmøtet 2025.

Ståle Støen ble behørig takket av som styremedlem i NBS. Raket Nystabakk omtalte Ståle som den eldste i styret, med langt fra eldst i pågangsmot og aksjonsvilje.

Marianne Lunåsmo. Her på bakerste benk sammen med to gode veteraner Oddvar Vigdenes og Nils Melbøe.

Marianne Lunåsmo fra Tynset og Tolga BS er styremedlem, politisk nestleder og deltar i NBS' forhandlingsutvalg.

Øvrige oppnevninger i NBS' ledende utvalg:

Iben Wermuth Kristensen, leder i kvinneutvalget
Per Lindholt, rovviltutvalget
Erling Semmingsen, utmarksutvalget
Rasmus Kristensen, småféutvalget
Tore Grue, mjølkeutvalget
Hanne Guåker, fjørféutvalget og lokalmatutvalget
Espen Welin-Larsen, leder lokalmatutvalget
Ellen Marie Tangen, lokalmatutvalget
Helen Daavey, lokalmatutvalget

Samordningsregelen

Iben Wermuth Kristensen holdt et tydelig innlegg for fjerning av samordningsregelen under LOs Follaldskonferanse i november 2025. Her sammen med Even Eriksen, stortingsrepresentant for AP.

Iben Wermuth Kristensen har arbeidet sterkt og mye med å få fjernet samordningsregelen. Den regelen innebærer at dersom en bonde har inntekt fra annet arbeid eller får yting fra Nav, blir denne inntekta trekt fra tilskotet som skal dekke kostnadene til avløsning på garden.

LO Nord-Østerdalen holdt den femtende Follaldskonferansen torsdag den 27. november. Fem NBS-medlemmer var til stede. Møteleder Ronny Bekken Larsen berømmet oss for deltakelse i konferansen og for stor delegasjon i 1. maitoget de seinere åra. NBS er for få og for små til å jobbe helt aleine! Alliansebygging er helt sentralt for at vi i NBS skal greie å få en videre forståelse for at vi ikke bare jobber for vår egen lommebok, men at bl.a. sjølforsyning med mat er et grunnleggende samfunnsspørsmål. Godt arbeid har gjort at MDG, Rødt og SV hadde dette med i sine krav under forhandlingene om statsbudsjettet som pågår. På bildet er hun i ferd med å overbevise stortingsrepresentant Even Eriksen. Det kan se ut til at hun allerede har lyktes.

Elverum Bonde- og Småbrukarlag

Elverum er revitalisert i 2025 med nytt styre og Kjell Morten Eggen som lokallagsleder. Organisatorisk nestleder i HBS, Toril Mellum, tok arbeidet med å ringe NBS-medlemmer i Elverum. Det resulterte i årsmøte den 14. november der 10 interesserte medlemmer deltok og valg av nytt styre. HBS gratulerer med ny kraft i lagsarbeidet i den store landbruksregionen sør i Hedmark.

Syntetiske metanhemmere

Høringsuttalelse i Stortingssak:

Nei til kjemiske metanhemmere til norske drøvtyggere!

Det er grunnleggende faglig, prinsipielle og fornuftmessig feil å akseptere at en naturlig syklus bestående av norske drøvtyggere og norske planter er et bidrag til økte globale klimagassutslipp.

En grønnvasking av denne prosessen med å bruke kjemiske metanhemmere vil motvirke Stortingets flertallsvedtak om å øke selvforsyninga opp til 50% innen 2030.

Hedmark Bonde og Småbrukarlag er med bakgrunn i dette faglig og prinsipielt i mot alle bruk av kjemisk/syntetiske metanhemmere til norske drøvtyggere.

Stormen

Leder i Hedmark bonde- og småbrukerlag, Grim Jardar Aasgård, kritiserer sårbarheten når strømmen går. Det er en tankevekker når litt vind setter oss ut til de grader, når vi vet at det er adskillig mer alvorlige ting som kan skje når du ser på situasjonen i verden rundt. Min beskjed til landbruksdepartement og landbruksminister Sandtrøen er at det ikke hjelper med innovasjonsstøtte og fremsnakking. Det må faktisk settes til side penger til selvforsyning og beredskap for å nå målet, sier Aasgård.

Grim Jardar Aasgård blant kolleger. Sak fra NRK. Foto: Geir Olav Slåen, NRK

Fjellbeiteprosjektet

Går i regi av NIBIO og har som mål å finne årsaker til- og følger av endring i utmarksbeitet og foreslå tiltak.

Pågår 1.1.22 til 31.12.25. Et forskningssamarbeid mellom NIBIO, SINTEF, Høgskolen i Innlandet, AgriAnalyse, Universitetet i Oslo, Klosser Innovasjon, Agroscope i Sveits og Arizona State University i USA. Lokalt forankra i 99 nasjonale, regionale og lokale aktører bidrar med støtte til prosjektet, inkludert faglag og - organisasjoner (NB, NBS, NSG, TYR, TINE osv.), foredlingsindustri, teknologibedrifter, landbruksrådgiving, fjellstyrer, turistaktører, Norsk seterkultur, lokale turlag, sparebanker og utviklings- og

innovasjonsselskap m.m. Lokallaga i Nord-Østerdalen deltar i arbeidet sammen med fylkesleder og -sekretær.

Partnerskap landbruk

Partnerskapet består av faglaga, fylkeskommunen, statsforvalteren, skoglaga og Innovasjon Norge. Grim Jardar Aasgård er medlem for HBS.. Det var forhåpninger om at omorganiseringa av Partnerskapet med den "politiske" fylkeskommunen i førersetet skulle medvirke til større bevissthet om og større interesse for å løfte opp noe mer overordna landbrukspolitiske spørsmål. Det har ikke skjedd. Derfor må vi utfordre fylkeskommunen tøffere på nettopp dette.

Partnerskap landbruk er en strategi- og utviklingsarena for landbruket i Innlandet. Partnerskapet består av lederne i Innlandet Bondelag, Oppland Bonde- og Småbrukarlag, Hedmark Bonde- og Småbrukarlag, Norskog, Glommen Mjøsen Skog, Innovasjon Norge Innlandet, Statsforvalteren i Innlandet og Innlandet fylkeskommune (politisk og administrativt).

Partnerskapet jobber blant annet med:

- regionale føringer for investeringsmidlene i landbruket
- innspill til jordbruksforhandlinger
- større nasjonale og regionale satsinger innen jord og skog
- internasjonale samarbeidsprosjekter
- utforming og innspill til planer og strategier

Landbrukssamvirke Innlandet.

Fylkessekretær Ingar Elgevasslien er oppnevnt til medlem i Landbrukssamvirke innlandet (LI).

Organet ble omorganisert mot slutten av 2023 og heter nå Landbrukssamvirke Innlandet, men består av de samme deltakerne. Regionale Landbrukssamvirker har som mål å fungere som et samarbeidsforum for landbrukets organisasjoner, med formål om å fremme landbrukets felles interesser i ulike regioner. I tillegg til dette skal ordningen bidra til å styrke samhandlingen mellom medlemsbedriftene i Norsk Landbrukssamvirke. Aktivitetene som gjennomføres på regionalt nivå skal være i samsvar med Norsk Landbrukssamvirkes overordnede strategi. Dette sikrer at samhandlingen og innsatsen på regionalt nivå er i tråd med de overordnede målene og prioriteringene i Norsk Landbrukssamvirke.

ROVVILTUTVALGET

Oppnevnte til rovviltutvalget i Hedmark BS er Per Lindholt og Ståle Støen. Per Lindholt er også oppnevnt til NBS' rovviltutvalg.

Sommeren har vært preget av mange fellingstillatelser. Disse har også blitt raskt og effektivt gjennomført takket være virkelig gode fellingslag som kan samarbeide.

Årets tall:

Kilde er Statsforvalteren Innlandet og Organisert beitebruk Hedmark.

	Søyer	Lam	Storfe	Geit
Sluppet	31564	54422	13066	1114
Tapt	884	3113	14	2
Tapsprosent	2,8	5,72	0,11	0,18

Færre husdyr ble erstattet som tapt til fredet rovvilt i 2025. Tapte sauer og lam ikke omsøkt er 425.

Statsforvalteren i Innlandet mottok 289 søknader om erstatning for tapte husdyr drept av fredet rovvilt i 2025. Samlet krav på erstatning av sau og lam var på 6 247. Etter endt erstatningsoppgjør har 3 767 sau og lam blitt erstattet i 2025. Dette er en reduksjon på 1 578 husdyr fra forrige oppgjør i 2024. (her er Oppland med)

Tabell. 1 Oversikt over erstatningsoppgjøret 2025 sammenlignet med 2024.

Fylke	Ant. søknader i 2024	Ant. søknader i 2025	Dyr søkt erstattet i 2024	Dyr søkt erstattet i 2025	Erstattet i 2024	Erstattet i 2025	Erstat % i 2024	Erstat % i 2025
Hedm.	132	116	2981	2554	2043	1526	68,53	59,75

Regionale forskjeller og skadegjørere

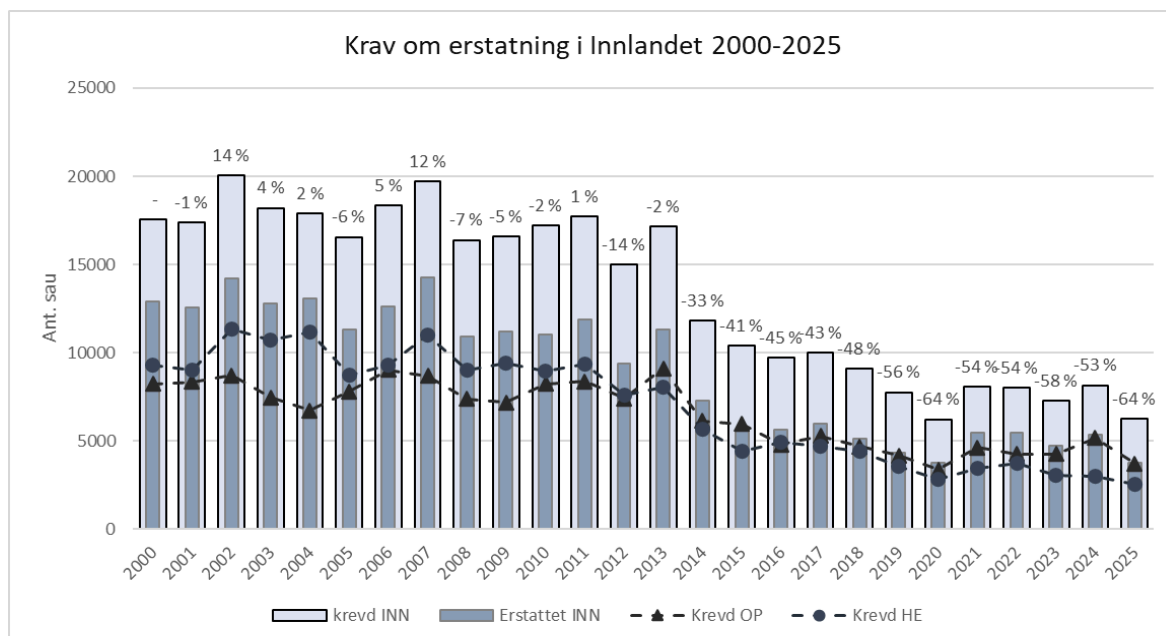
Tallene varierer mye mellom ulike områder. Enkelte områder har hatt omfattende tap til fredet rovvilt i 2025, mens andre har rapportert lavere tapstall.

Tabell 2. Erstattet sau fordelt på skadegjørere i 2025 (tall fra 2024 i parentes).

	Gaupe	Jerv	Bjørn	Ulv	Kongeørn	Ukjent fredet rovvilt	Totalt
Hedmark	140 (187)	668 (1033)	377 (285)	225 (243)	116 (295)	0 (0)	1526 (2043)

Langsiktig utvikling

Selv om erstatningskravene varierer år for år, har antall krav om erstatning i 2025 vært 64 % lavere enn i 2000. Kombinasjonsdiagrammet (figur 1) viser denne utviklingen, med tydelige svingninger mellom gamle Oppland og Hedmark fylker.

Figur 3. Kombinasjonsdiagrammet viser utviklingen av krav til erstatning og hva som er erstattet fra 2000 til 2025. Stolpediagrammet viser tallene fra Innlandet (lyseblå = krav til erstatning, grå = erstattet). Prosenten over stolpene i diagrammet viser prosent endring fra 2000. I 2025 er krav til erstatning 64% lavere enn i 2000. Linjene på figuren viser krav til erstatning fordelt på gamle Oppland og Hedmark fylker.

Avgang på rovdyr.

Det er felt 30 jerv + minst 4 på skadefelling, 6 bjørner, 3 gauper og 12 ulv + 5 på skadefelling i alt 17. Det hjelper i alle fall litt.

FYLKESLAGETS ØKONOMI.

Regnskapet viser et betydelig overskudd også i 2025 med økning på flere inntektsposter. Lokallaga har ikke god økonomi generelt, fylkeslaget ønsker derfor å bruke deler av overskuddet til å styrke organisasjonen nedenfra.

Ordinært overskudd er kr. 70 821 med renteinntekter på kr. 34 931 som gir kr. 105 752 i overskudd.

Post 7790 er det som ble definert til styrets disposisjon. Der ligger utbetalinger etter søknad fra lokallag mm.

Årsmelding for Hedmark Bonde- og Småbrukarlag er vedtatt av årsmøtet den 9. mars 2026. Årsmøtet godkjente enstemmig styrets forslag til årsmelding for 2025.

Det meste til hytte og hus!

Folldal Innkjøpslag SA

maling - propan - jernvare - hunde- og kattermat - landbruksvarer
Meierivegen 13 - Tlf. 62 49 00 20

På lag med landbruket

Forsikring

Pensjon

I Gjensidige er vi stolte av å samarbeide med Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Sammen kombinerer vi erfaring og ekspertise slik at du kan sikre deg og dine, og alt som er ditt.

Som medlem av Norsk Bonde- og Småbrukarlag får du gode rabatter på privatforsikringer, driftsforsikringer og pensjon hos Gjensidige.

Les mer på gjensidige.no/landbruk, eller ring oss på 915 03100.

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Gjensidige